

UCHWAŁA NR XL/518/2017

Rady Miejskiej Leszna

z dnia 21 września 2017 r.

w sprawie: nadania nazwy skwerowi.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 13 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2016 r., poz. 446 ze zm.) uchwała się, co następuje:

§ 1

1. Nadać nazwę zrewitalizowanemu obiektowi miejskiemu, zlokalizowanemu przy Alei Wojska Polskiego przy skrzyżowaniu ul. Jagiellońskiej nazwę: Skwer im. Władysława Bartoszewskiego (nazwa skrócona: Skwer W. Bartoszewskiego).
2. Usytuowanie i zasięg obiektu miejskiego, o którym mowa w ust. 1, ilustruje szkic sytuacyjny stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Leszna.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Rady Miejskiej Leszna
Sławomir SZCZOT

UZASADNIENIE

do uchwały Nr XL/518/2017 Rady Miejskiej Leszna z dnia 21 września 2017 roku

w sprawie: nadania nazwy skwerowi na terenie Leszna.

Niniejszym, zwracamy się do Prezydenta Miasta Leszna oraz Rady Miasta Leszna z prośbą o wsparcie inicjatywy, zmierzającej do uhonorowania w Lesznie śp. profesora Władysława Bartoszewskiego.

Akcentując jedną z uniwersalnych, choć nieco obecnie zapominanych zasad przyzwoitości w życiu publicznym, występujemy z ideą, która na pewno będzie łączyć, a nie dzielić naszą lokalną społeczność.

Jak wszyscy wiemy, „pozostanie przyzwoitym” zawsze stanowiło cel i środek działań, podejmowanych przez śp. Władysława Bartoszewskiego? Człowiek ten więzień Auschwitz, żołnierz Armii Krajowej w stopniu podporucznika, działacz Polskiego Państwa Podziemnego, uczestnik powstania warszawskiego. dwukrotnie minister spraw zagranicznych, senator IV kadencji, w latach 2007–2015 sekretarz stanu w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, Kawaler Orderu Orła Białego, Sprawiedliwy wśród Narodów Świata, wieziony w latach 1949 -1954 był przykładem cenionego patrioty, jednocześnie przez swoją działalność publicystyczną i naukową dbał o zachowanie pamięci o dziedzictwie Polskiego Państwa Podziemnego, powstania warszawskiego oraz o zbrodniach totalitaryzmów nazistowskiego i komunistycznego.

Dlatego też zwracamy się do Pana Przewodniczącego z prośbą o poparcie idei stworzenia w naszym mieście Skweru nazwanego jego imieniem.

Wspólne pozytywne podjęcie takiej uchwały przez radę miasta byłoby z pewnością bardzo przychylnie odebrane przez mieszkańców miasta. Naszą intencją nie jest podejmowanie jakichkolwiek działań, które można by uznawać za kontrowersyjne, tudzież prowokacyjne. Powoduje nami wyłącznie chęć niwelowania nabrzmiałych w polskim społeczeństwie podziałów.

Mając powyższe na względzie, występujemy z ideą, która ma łączyć, a nie dzielić - również, a nawet przede wszystkim, naszą lokalną społeczność.

Jest dla nas naturalne i oczywiste, że wartości, którymi Władysław Bartoszewski kierował się w swoim życiu (tak publicznym, jak i prywatnym) predestynują go do uhonorowania jego imieniem jednego z punktów Leszna .

Z uwagi na chlubny fakt przynależności Władysława Bartoszewskiego do Armii Krajowej, za zasadne uznajemy zaproponowanie umiejscowienia skweru pod nazwą „Skwer im. Władysława Bartoszewskiego” przy Alei Wojska Polskiego , na obrzeżu znajdującego się tam, miejskiego skweru.

Skwer nie stanowi drogi publicznej w rozumieniu ustawy z dnia 21 marca 1985r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2016r. poz. 1440).

Życiorys Władysława Bartoszewskiego

(Podane za: Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II; autor: Liliana Kycia)

Władysław Bartoszewski urodził się 19 lutego 1922 r. w Warszawie. Uczestniczył w cywilnej obronie stolicy we wrześniu 1939 r. Jesienią 1940 r. został zatrzymany w łapanie na Żoliborzu i wysłany do obozu koncentracyjnego Auchwitz - Birkenau (nr obozowy 4427). 8 kwietnia 1941 r. zwolniony dzięki staraniom Polskiego Czerwonego Krzyża. Po odzyskaniu wolności włączył się w działalność konspiracyjną. Współpracował ze Związkiem Walki Zbrojnej oraz Frontem Odrodzenia Polski. W sierpniu 1942 r. został żołnierzem Armii Krajowej. Pracował w Biurze Informacji i Propagandy Komendy Głównej AK pod pseudonimem „Teofil”. Od jesieni 1942 r. zaangażowany w działalność Rady Pomocy Żydom „Żegota”. Uczestniczył w Powstaniu Warszawskim, podczas którego redagował „Wiadomości z Miasta i Wiadomości Radiowe”. W uznaniu zasług otrzymał wówczas awans na podporucznika, Srebrny Krzyż Zasługi z Mieczami oraz Krzyż Walecznych. Po upadku powstania wciąż działał w AK, a po jej likwidacji w organizacji „Nie”. W 1946 r. wstąpił do PSL Stanisława Mikołajczyka, jedynej liczącej się partii opozycyjnej wobec komunistów. 15 listopada 1946 r. został aresztowany pod zarzutem szpiegostwa i osadzony w więzieniu. Zwolniony wiosną 1948 r., ponownie aresztowany 14 grudnia 1949 r. i skazany na osiem lat więzienia. W sierpniu 1954 r. ze względu na zły stan zdrowia zwolniony na roczną przerwę w odbywaniu kary. 2 marca 1955 r. Najwyższy Sąd Wojskowy uznał Władysława Bartoszewskiego za niesłusznie skazanego.

Po odzyskaniu wolności zajął się działalnością publicystyczną, pisał do tygodnika „Stolica” oraz „Tygodnika Powszechnego”. Kontynuował też studia polonistyczne na Uniwersytecie Warszawskim, podjęte jeszcze w październiku 1941 r. na tajnym Wydziale Humanistycznym UW. Na ręce prof. Juliana Krzyżanowskiego złożył pracę maderską, ale decyzją rektora został skreślony z listy studentów.

18 kwietnia 1963 r. za pomoc udzielaną Żydom podczas II wojny światowej został odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski. Przez kilka kolejnych miesięcy przebywał w Izraelu, gdzie w imieniu Rady Pomocy Żydom „Żegota” odebrał dyplom Sprawiedliwy wśród narodów świata. Trzy lata później został uhonorowany medalem.

W listopadzie 1963 r. nawiązał współpracę z Radiem Wolna Europa. W ciągu kilku kolejnych lat wiele podróżował po krajach Europy Zachodniej, USA i Izraelu, gdzie nawiązywał kontakty z przedstawicielami polskiej emigracji. W związku z działalnością opozycyjną na okres czterech lat (1970 – 1974) został objęty zakazem druku na terenie PRL. W latach 1973 - 1985 wykładał historię najnowszą w I Katedrze Historii Nowożytnej Polski na Wydziale Nauk Humanistycznych KUL.

Po wprowadzeniu stanu wojennego został internowany, jako jeden z założycieli Komitetu Obrony Więzionych za Przekonania przy Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”. Początkowo przebywał w areszcie w Białolece, a następnie w ośrodku internowania w Jaworzu na poligonie drawskim. Dzięki wsparciu krajowego i zagranicznego środowiska intelektualistów został zwolniony wiosną 1982 r.

W lipcu 1982 r. wszedł w skład redakcji „Tygodnika Powszechnego”. Kolejne lata to szereg wjazdów do RFN, gdzie wykładał na uniwersytetach w Monachium i Eichstätt. Od Rządu Bawarii otrzymał wówczas tytuł naukowy profesora.

Po upadku komunizmu oddał Polsce nieocenione usługi jako wytrawny dyplomata. W latach 1990 – 1995 pełnił funkcję ambasadora RP w Austrii. Dwukrotnie był też ministrem spraw zagranicznych (od III do XII 1995 r. w rządzie J. Oleksego jako minister prezydencki, powołany przez Lecha Wałęsę, oraz od VI 2000 r. do X 2001 r. w rządzie J. Buzka). W latach 1997 – 2001 pełnił godność senatora IV kadencji. 20 listopada 2007 r. został mianowany sekretarzem stanu w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów oraz pełnomocnikiem premiera Donalda Tuska ds. relacji międzynarodowych.

Bogata twórczość piśmiennicza profesora Bartoszewskiego obejmuje ok. 40 książek i blisko 1500 artykułów, publikowanych w kilku językach. Dotyczy ona przede wszystkim zagadnień związanych z historią najnowszą (Powstanie Warszawskie, pomoc Żydom podczas okupacji niemieckiej) oraz dyplomacją.

Za wybitne zasługi, których świadectwem pozostaje niezwykle bogaty życiorys, profesor Władysław Bartoszewski został uhonorowany dziesiątkami nagród i odznaczeń. Do najważniejszych należą: Order Orła Białego (1995), Krzyż Komandorski z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski (nadany przez prezydenta RP na wychodźstwie, Edwarda Raczyńskiego w 1986 r.), Krzyż Orderu Zasługi RFN, papieski Order św. Grzegorza Wielkiego, Wielki Krzyż Zakonu Rycerskiego i Szpitalnego św. Łazarza z Jerozolimy, Wielki Krzyż estońskiego orderu Krzyża Ziemi Maryjnej oraz austriacki Krzyż Honorowy za Naukę i Sztukę I klasy. Władysław Bartoszewski jest ponadto doktorem honoris causa ośmiu uczelni (PUNO w Londynie, Hebrew College w Baltimore, Uniwersytetu Wrocławskiego, Uniwersytetu Filipa w Marburgu, Uniwersytetu Warszawskiego, Uniwersytetu Gdańskiego, KUL oraz Uniwersytetu Opolskiego), a także honorowym obywatelem: Państwa Izrael, Dolnego Śląska oraz Warszawy, Gdyni, Wrocławia, Gdańska, Szczecina i Sopotu.

Zmarł w Warszawie 24 kwietnia 2015 r.